

TARİH: 19.04.2024

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ.

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ.

MÜSLÜMAN'IN NEZAKETİ

Muhterem Müslümanlar!

İslam'ın özünde, nezaket ve incelik vardır. İnsanın hamuru nezaket ve incelikle yoğrulmuştur. İnsanlara, sevgi ve nezaketle yaklaşıldığında, gönüllerin fethedilerek kazanıldığı görülecektir. Çünkü nezaket; hikmetle hareket etmek, kalp kırmaktan kaçınmak, insanların kalbine girmektir. Nezaket, karşımızdaki insana, adeta söz ve davranışlardan meydana gelen güller sunmaktır. Nezaket, konusu her ne olursa olsun, karşımızdaki kim olursa olsun muhatabı incitecek söz ve davranışlardan kaçınmaktır. Okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: **“Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle davet et; onlarla en güzel yöntemle tartış.”**¹ Okuduğum hadis-i şerifte ise Allah Resûlü (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır: **“Allah, her işte zerafeti sever.”**²

Aziz Müminler!

Bütün insanlığa, her bakımdan en güzel örnek olan Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.), güzel ahlâk, nezaket ve zarafet konusunda da eşsiz bir örnektir. O'nun hayatı, baştanbaşa nezaket ve zarafet örnekleriyle doludur. Nitekim insanların ebedî saadete kavuşması için fedakârca gayret eden Peygamber Efendimiz (s.a.s.), bir kimsede gördüğü hatayı düzeltirken bile nezaketi elden bırakmamıştır. Muhatabını utandırmak yerine, genele hitap ederek; **“Bazılarının şöyle yaptığını... böyle davrandığını... görüyorum!..”**³ diyerek yanlışı düzeltmiştir.

Kıymetli Müslümanlar!

Yüce dinimiz İslam, konuşurken, karşısındaki kimseyle alay eder tarzda konuşmayı veya kötü lakaplarla hitap etmeyi fasıklık olarak nitelemiş ve bu şekilde konuşmaktan Müslümanları nehyetmiştir. Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah; **“Belki de alay edilen alay edenden Allah katında daha hayırlıdır.”**⁴ ve **“Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı eğlenmeyi âdet edinen herkesin vay haline”**⁵ buyurarak, insanların giyim-kuşamına, yaşam şekline, mesleğine, mesrebine göre değerlendirilmesinin yanlış olduğunu bildirmiştir.

Nezaket konusunda Hz. Peygamber'in (s.a.s.) nasıl davrandığını Enes b. Malik'i (r.a.) dinleyelim; Rasûlullâh (s.a.s.) yolda yürürken ashabtan birisiyle karşılaştığında, o yanında durursa kendisi de dururdu. O kimse ayrılmadıkça Hz. Peygamber de ayrılmazdı. Karşılaştığı bir sahâbî, ona elini uzatırsa o da elini uzatır; sahâbî elini çekmedikçe o da çekmezdi. Ashaptan biri, kulağına bir şey söylemek için eğilirse, Hz. Peygamber ona kulak verir, o sahâbî sözünü bitirip ağzını çekmedikçe Hz. Peygamber kulağını uzaklaştırmazdı.⁶

Değerli Müminler!

Topluluk içerisinde, bir kimseyle konuşurken ona arkamızı veya yanımızı dönmemeli, konuşanın sözünü kesmemeli, söz verince sözümüze sadık kalmalı, müstehcen sözler sarf etmekten kaçınmalı ve iğneleyici konuşmamalıyız. Üç kişi bir arada bulunurken iki kişinin kendi aralarında fısıltılı bir şekilde konuşarak üçüncü kişiyi dışlar tarzda hareket etmeleri doğru değildir. Bir Müslüman olarak Hz. Peygamber'in bizlere gösterdiği nezaket kurallarına uymaya çalışmalıyız.

Hutbemi bir hadis-i şerifle bitiriyorum: **“Özür dilemeni gerektiren bir sözü söyleme.”**⁷

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Nahl, 16/125.

² Buhari, Edeb, 35.

³ Ebû Dâvûd, “Edeb” 6.

⁴ Hucûrat, 49/11.

⁵ Hümeze, 104/1.

⁶ Tirmizi, “Sıfatu'l-Kiyame ve'r-Rekâik ve'l-Vera” 46; İbn Mâce, “Edeb” 21; Ebû Dâvûd, “Edeb” 6.

⁷ İbn-i Mâce, Zühed, 15.